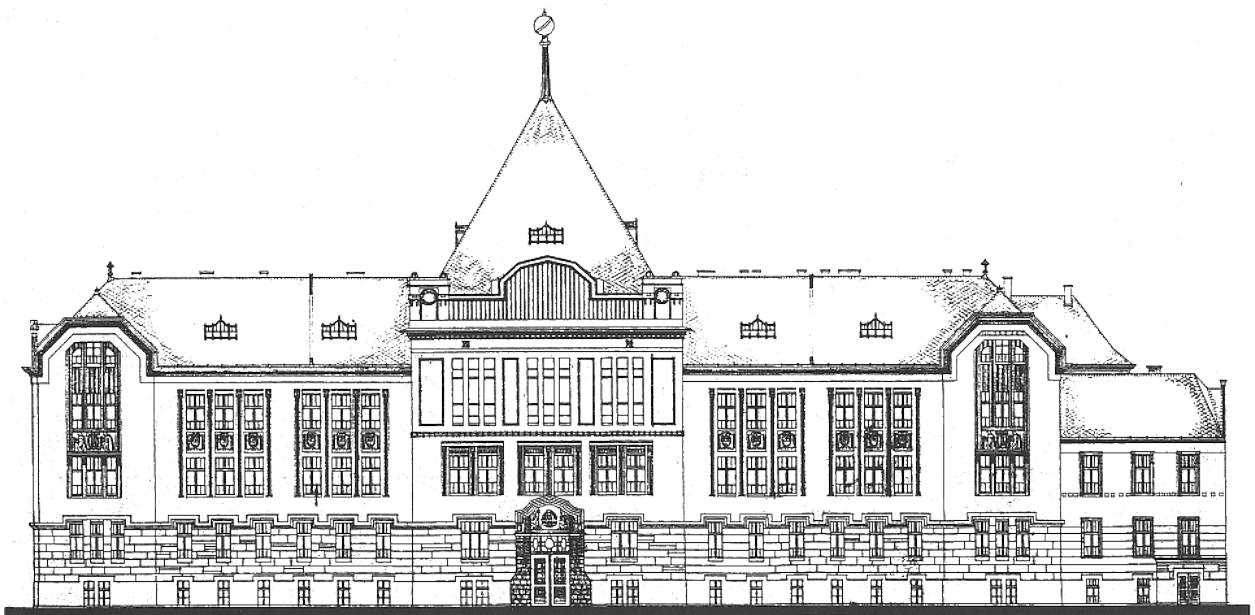

Електротехничка школа „Михајло Пупин“
Нови Сад
Футошка 17

Дел.бр.:1192-уп
Датум: 28.06.2018.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
за шк. 2018/19. -2021/22. годину

Јун, 2018.

На основу члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС“ број 88/2017) и члана 128. Статута школе, Школски одбор Електротехничке школе „Михајло Пупин“ у Новом Саду , на седници одржаној 28.06.2018. године, донео је

ОДЛУКУ

Усваја се Школски програм Електротехничке школе „Михајло Пупин“ за период школске 2018/2019.-2021/2022. године

Директор школе:

Председник школског одбора:

_____

Милан Вукобрат

_____

Тибор Хорват

Садржај:

1. Увод	4
2. Циљеви Школског програма	5
3. Назив, врста, трајање свих програма образовања и васпитања	6
4.Обавезни предмети, изборни програми и модули по образовним профилима и разредима.....	12
5. Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа	12
6. Програм допунске, додатне и припремне наставе	13
7. Програм и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа.....	14
8. Програм културних активности школе	16
9. Програм слободних активности ученика	17
10. Програм каријерног вођења и саветовања	19
11. Програм заштите животне средине.....	23
12. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програме превенције других облика резиног понашања и програм заштите од дискриминације.....	24
13. Програм школског спорта.....	28
14. Програм сарадње са локалном самоуправом	29
15. Програм сарадње са породицом.....	30
16. Програм излета и екскурзија	31
17. Програм безбедности и здравља на раду	32
18. Програм за одрживи развој школе.....	34
19. Ученички парламент	35
20. Програм образовања одраслих	36
21. Програм унапређења материјално техничких услова.....	37

1. Увод

Школски програм је документ на основу кога се остварује основно и средње образовање и васпитање у свакој школи. То је обавезан документ сваке појединачне школе, на основу ког се остварује образовно-васпитни рад, односно реализује процес учења, остварују исходи и стандарди постигнућа, према потребама ученика.

За школу је школски програм важан, јер њиме она још показује: начине којима обезбеђује поштовање принципа и остваривање општих циљева и исхода образовања и васпитања; усмереност на ученика и учење, компетенције, исходе и стандарде постигнућа, на процесе, а не на чињенице; приступ учењу и настави; облике образовно-васпитног рада, методе, активности и садржаје које ће користити у процесу остваривања исхода и стандарда постигнућа, као и ваннаставне активности школе.

Школски програм Електротехничке школе „Михајло Пупин“ пружа све релевантне информације о образовним профилима и начину образовања и васпитања у школи, који су усмерени на остваривање, како општих циљева и задатака образовања, тако и развијање стручних компетенција, специфичних за образовне профиле за које се наши ученици школују, кроз остваривање наставних садржаја прописаних наставним плановима и програмима и кроз ваннаставне активности. Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата. Представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

У складу са Законом о основама система васпитања и образовања унутар школског програма доминира годишњи фонд часова свих облика наставе, а не недељни. Како се школски програм реализује кроз предмете, модуле и практичну наставу/професионалну праксу, са различитим дужинама трајања у току школске године, организација наставе/учења мора постати флексибилнија. Наиме, мора се обезбедити у оквиру школског простора али и у оквиру реалних радних места, где се до сада само изводила практична настава/професионална пракса, могућност временски усклађене теоријске и практичне наставе. Школски распоред у таквој структури програма не може више опстати као крут и непроменљив током читаве школске године, већ се мора перманентно прилагођавати школском програму. Ово за собом свакако повлачи питање решавања проблема простора и опремљености, али и питање обучености наставног кадра, норме часова наставника на недељном и годишњем нивоу, другачији начин вредновања резултата рада и наставника и ученика, као и перманентну потребу професионалног усавршавања наставног кадра.

Школски програм Електротехничке школе „Михајло Пупин“ ће се допуњавати и мењати анексима како би био усклађен са потребама наших ученика. Очекиване су измене наставних планова и програма образовних профила који се реализују у школи, а све у циљу задовољавања потреба нашег друштва и тржишта рада.

2. Циљеви Школског програма

Специфични циљеви

- Развијање кључних стручних компетенција код ученика неопходних за даље образовање и самостално учење, у складу са начелима перманентног усавршавања и доживотног учења, као и за његову активну улогу у савременом друштву;
- оспособљавање ученика за одговорно обављање поверених му послова у области електротехнике.

Општи циљеви

- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- стицање квалитетних знања, вештина и животних ставова као и формирање језичке, математичке, научне, техничке, информатичке и културне писмености неопходне за живот и рад у савременом друштву;
- оспособљавање ученика да постане квалитетан стручњак-мајстор свог заната, да се укључи у свет рада, омогућавање наставка школовања као и могућност за доквалификацију или преквалификацију;
- неговање хуманих вредности, доприношење стварању друштва заснованог на знању и хуманости што је темељ укупног и одрживог развоја друштва у целини;
- мотивисање ученика за стицање знања у складу са њиховим индивидуалним карактеристикама, омогућавајући им активну улогу у наставном процесу, у којој ће наставник бити спреман да уложи лични труд сталним стручним усавршавањем и примењујући савремене наставне методе;
- развијање и неговање позитивне и мотивишуће климе сарадње између ученика и наставника, која доприноси развоју међусобног разумевања и уважавања на принципима правичности и одговорности;
- унапређивање самосталног рада ученика кроз процес практичне наставе и неговање културе рада;
- подстицање вршњачке медијације како у образовном смислу тако и у васпитном погледу;
- неговање отвореног става за сарадњу са регионима у заједничким пројектима;

- стицање знања, вештина, ставова и вредности неопходних за складан психофизички развој и оување и унапређивање здравља ученика;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање сопствене традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина, етничких заједница, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- развој и поштовање расне, културне, језичке, полне, родне и узрасне равноправности и уопште остваривања права на различитост;
- развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства, као и подстицање индивидуалне одговорности, развој свести о себи и способности самовредновања;
- формирање радних навика као и стицање навика за тачност, уредност, педантност, толерантност, стрпљивост, љубазност и културно опхођење са потенцијалним клијентима и радним окружењем уопште;
- оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању развоју потребе за целоживотним учењем у професионалном раду и свакодневном животу.

3. Назив, врста, трајање свих програма образовања и васпитања

Електротехничка школа „Михајло Пупин“ обавља делатност средњег стручног образовања у подручју рада електротехника. У школи се настава организује у две смене, на српском и на мађарском наставном језику. Ученици се образују на 4 трогодишња профила и на 12 образовних профила у четворогодишњем трајању. У школи се образују и ванредни ученици. Редовна настава се изводи у две смене. Одељења се означавају словима која се односе на занимање и бројевима. Број поред слова је двоцифрен, први број означава годину, а други одељење. Код одељења на мађарском наставном језику користе се две словне и једна бројна ознака. Прво слово је занимање, друго – наставни језик, а број означава годину школовања.

Школским програмом Електротехничке школе „Михајло Пупин“ предвиђа се стручно образовање ученика у подручју рада електротехнике и то за следеће образовне профиле:

- **трогодишња занимања**

1. Електромеханичар за термичке и расхладне уређаје
2. Монтер телекомуникационох мрежа
3. Електричар

4. Електромонтер мрежа и постројења

• четворогодишња занимања

1. Електротехничар аутоматике
2. Електротехничар за електронику на возилима
3. Електротехничар енергетике
4. Електротехничар за термичке и расхладне уређаје
5. Електротехничар процесног управљања
6. Техничар мехатронике
7. Електротехничар рачунара
8. Електротехничар електронике
9. Електротехничар телекомуникација
10. Електротехничар мултимедија
11. Електротехничар информационих технологија
12. Администратор рачунарских мрежа

• на мађарском наставном језику

1. Електротехничар рачунара
2. Администратор рачунарских мрежа

Профил занимања

Профил занимања настаје на основу профила радног процеса и описује *знања, вештине и способности (радне компетенције)* које мора да има извршилац посла да би тај посао обавио. Профил занимања представља основу за израду стандарда занимања и његов је саставни део. Такође, профил занимања представља основу за израду образовног програма.

Образовни профил

Образовни профил, заједно са профилом занимања представља основу за израду програма образовања и обезбеђује повезаност општих и стручних садржаја и знања у одређеном занимању. Такође, омогућава организацију образовања за групе занимања и кластере занимања чиме се остварује широки радни и образовни профил. У зависности од степена развијености програма образовни профил може бити једнак занимању, али може да обухвати већи број сродних занимања.

Стандарди занимања

Основна реформска интенција у стручном образовању је његово повезивање са тржиштем рада. Оспособљавање људи да успешно одговоре на захтеве посла, односно радног места и раде добро и ефикасно подразумева идентификовање показатеља помоћу којих њихов учинак може бити процењиван и вреднован. То значи да свака професија односно занимање, као генерализовани опис

сродних и повезаних група послова, мора да има јасан и јаван исказ о томе шта квалификовани стручњаци из датог занимања знају и могу да ураде. Та врста исказа, односно дескрипције назива се стандард занимања.

Према томе, стандарди занимања су опис:

- радних активности (задатака, послова, дужности, функција улога) које се извршавају унутар одређеног занимања;
- радних компетенција (знања, вештина, ставова) неопходних за ефикасну радну активност и адекватан учинак у занимању.

Стандарди занимања омогућују:

- селекцију и развој људи за потребе одређеног занимања;
- идентификовање знања, вештина и способности (радне компетенције) за рад у одређеном занимању;
- идентификовање потреба за образовањем и учењем;
- обликовање програма образовања, наставе и учења;
- евалуацију програма и процеса образовања;
- саветовање и вођење у стручном образовању и образовању одраслих;
- развој процедура акредитације и сертификације образовања.

Стандарди занимања су национални јер су:

- развијени за потребе националне привреде,
- плод општег договора о садржају,
- прихваћени и адекватно вредновани на тржишту рада у читавој земљи.

Процедуре развоја занимања, на основу националне класификације занимања, развијају социјални партнери, држава, послодавци и запослени, односно њихови репрезенти.

Увођењем образовних области системски се успоставља хоризонтална и вертикална повезаност унутар школског програма, чиме се:

- избегава непотребно понављање и преклапање наставних садржаја;
- омогућава да се сродни садржаји из више различитих предмета обрађују заједнички, односно временски усклађено;
- успостављају суштинске, садржинске и друге везе међу предметима из исте образовне области (што не искључује могућност успостављања веза између садржаја из различитих образовних области);
- омогућава и подржава тематско и проблемско конципирање наставних садржаја;
- омогућава упознавање и сагледавање феномена из перспективе различитих научних, односно уметничких дисциплина;

- омогућава да сложеност градива буде прилагођена узрасним карактеристикама и развојним потребама ученика;
- омогућава да ученик развија и гради системе појмова;
- омогућава да ученици знања и умења, развијена унутар једних предмета, примене у контекстима других, као и да схвате њихову међусобну повезаност и сагледају везе између различитих врста и облика знања (декларативних, процедуралних, итд.).

Образовне области

Увођењем образовних области поспешује се смислено повезивање и прожимање наставних предмета. Образовне области допуштају могућност да се наставни садржаји, осим у виду предмета, организују и у веће целине - теме. Теме су сродни садржаји који се могу груписати у јединствену и смисаону целину. Теме повезују различите садржаје једног или више предмета или образовних области, чиме интегришу на први поглед различита и разнородна знања и садржаје. Теме се образују према дефинисаним циљевима и исходима и представљају основ модела интегрисаног учења у коме се једна идеја или проблем проучава и сагледава кроз садржаје појединачних предмета и образовних области. Тематски приступ настави захтева сарадњу наставника у процесу планирања наставе и обезбеђује не само изградњу знања већ и развијање способности и умења. Школи се препушта избор да наставне садржаје организује и реализује кроз предмете или интегративне теме. Према својим потребама, школа може и да их комбинује.

Модуларизација у средњем стручном образовању

Модули су специфични и посебни сегменти, пакети учења који воде до постигнућа дефинисаних исхода учења. Модули могу бити самостални или део ширих програмских, односно организационих целина. Дизајнирани су на основу сродних и комплементарних принципа, различитих образовних захтева и дефинисаних тематских задатака. Својом структуром, модули обезбеђују стицање знања и компетенција, развој одговарајућег сета вештина и међудисциплинарно, односно међупредметно повезивање.

Модули могу да обухвате више различитих дисциплина, с тим да свака од дисциплина има јасно дефинисане циљеве и задатке. У складу са својом флексибилном структуром, границе између дисциплина нису оштро одређене већ омогућавају прожимање, корелативност и стварање јединственог модуларног образовног пакета.

Компетенције занимања одређују реалан свет рада, укључујући и развојне и пројективне компоненте занимања.

Модул је скуп функционално повезаних знања, вештине и способности (радне компетенције) неопходних за обављање одређеног посла/задатка. Свако занимање је дефинисано као кластер модула чији је коначан исход стручна матура екстерног карактера.

Врсте модула:

Обавезни модули чине минимални стандард и обухватају оне модуле који дају први ниво радних компетенција или способности за обављање послова у профилу, кластеру занимања или занимању.

Обавезни модули могу представљати услов за напредовање ученика или за хоризонтално прелажење између програма или профила.

Изборни модули су они модули које ученик бира у складу са својим жељама, могућностима и плановима и они омогућавају обликовање личног профила сваког појединца.

Интегрисани модули су стручно-теоријски модули који пружају знања и представљају допуну или основу за обавезне модуле или професионалну праксу.

Разлози за модуларизацију у средњем стручном образовању су бројни и разновсни. Модуларизација у првом реду омогућава:

- већу флексибилност у планирању и организацији образовања,
- већу економску ефикасност образовања,
- бољу прилагођеност потребама тржишта рада и конкретним радним срединама и пословима,
- бољу вертикалну и хоризонталну проходност,
- адекватнији начин да се премости јаз између школских (академских) квалификација и искуством стечених компетенција и знања,
- већу прилагођеност индивидуалним потребама и могућностима учења,
- стварни избор властитог темпа и пута учења и стицања квалификација и радних компетенција,
- континуирано образовање и могућност дисконтинуираног стицања квалификација и радних компетенција.

Концепт занимања, односно квалификација је референтни оквир за модуларизацију, а прецизан опис занимања основа за креирање модула. У систему образовања, занимања су представљена као кластери модула – скуп функционалних и организованих повезаних пакета, односно јединица учења. Исти модули могу бити део различитих кластера занимања, што је начин да се обезбеди хоризонтална и вертикална проходност у систему образовања.

Модули настају растављањем занимања у мање, комплексне али диференциране делове, према критеријуму послова, улога, функција или компетенција у одређеном занимању које могу да се стичу, вреднују али не и признају појединачно. Модули се верификују само као део ширег сета који води ка свеобухватној стручној квалификацији, односно оспособљености за занимање. Овај тип модула се реализује у школском систему и углавном је намењен младим, мада се ни одраслима у редовним школама не ускраћује могућност да стичу појединачне модуле, нити институцијама за образовање одраслих да их реализују.

Завршни испити у стручном образовању

Стручна матура

Стручну матуру полажу ученици након завршеног трећег, односно четвртог разреда средње стручне школе и стичу право уписа на одговарајуће високошколске установе у складу са дефинисаним условима пријема. Стручна матура садржи теоријски и практични део и значи проверу општих,

стручно теоријских знања, стручних вештина, а у оквиру практичног дела проверу стручне способности за одређене послове. Стручна матура може бити делимично или потпуно екстерна. Стручна матура се реализује према посебном правилнику који припрема Центар за стручно образовање и образовање одраслих а усваја Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Испитне комисије за стручну матуру чине наставници и представници социјалних партнера. Избор и начин функционисања испитних комисија регулише се правилником. Центар за стручно образовање и образовање одраслих припрема каталоге знања и испитне каталоге који представљају основу за припрему стручне матуре.

Завршни испит

Завршни испит полажу ученици након завршеног двогодишњег средњег стручног образовања и након стеченог двогодишњег или трогодишњег занатског образовања. Завршни испит обухвата проверу знања и практичних способности. Практични део испита може се полагати у школи и у институцијама ван школе уколико су те установе акредитоване и раде по акредитованим програмима. Начин организације, садржај, услови и систем вредновања дефинишу се посебним правилником који припрема Центар за стручно образовање и образовање одраслих а усваја Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Испитне комисије предлаже Центар за стручно образовање и образовање одраслих а усваја Министарство просвете науке и технолошког развоја.

Испит за проверу оспособљености

Испит за проверу оспособљености полажу ученици, односно одрасли након завршеног програма обуке или оспособљавања или након завршеног првог и другог разреда средњег стручног образовања. Практични део испита којим се проверава стечена способност за обављање одређених послова (радне компетенције) може се полагати у школи и у институцијама ван школе уколико су те установе акредитоване за реализацију ових испита и раде по акредитованим програмима. Начин организације, садржај, услови и систем вредновања дефинишу се посебним правилником који припрема Центар за стручно образовање и образовање одраслих а усваја Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Испитне комисије предлаже Центар за стручно образовање и образовање одраслих а усваја Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Акредитацију програма стручне обуке и оспособљавања врши Центар за акредитацију у сарадњи са Центром за стручно образовање и образовање одраслих.

Мајсторски и специјалистички испит

Мајсторски и специјалистички испит полаже се након мајсторског, односно специјалистичког образовања. Испит обухвата теоријски и практични део и реализује се у институцијама које су акредитоване за извођење испита и раде по акредитованим програмима. Начин организације, садржај, услови и систем вредновања дефинишу се посебним правилником који припрема Центар за стручно образовање и образовање одраслих а усваја Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

4. Обавезни предмети, изборни програми и модули по образовним профилима и разредима

Наставни планови у којима су приказани обавезни и изборни предмети, као и модули по образовним профилима и разредима се налазе у прилогу и саставни су део Школског програма Електротехничке школе „Михајло Пупин“, Нови Сад.

Настава у блоку

Наставним планом и програмом, у оквиру стручних предмета и модула, у свим образовним профилима предвиђена је настава у блоку - практична обука. Настава у блоку се реализује делом у школи, а делом код социјалних партнера школе школе. У току школске године, кад год се за то укаже прилика, као облик наставе у блоку организовати посете сајмовима и стручним скуповима од значаја, као и стручна предавања, презентације и обуке у школи у сарадњи са социјалним партнерима, а све у циљу проширивања знања и праћења трендова у областима за које се ученици образују.

Приликом реализације наставе у блоку формирати мање групе ученика. Ученици упућени на наставу у блоку - практичну обуку добијају свог инструктора - ментора именованог од стране компаније у коју су упућени. Инструктор - ментор се стара о реализацији програмских садржаја наставе у блоку према утврђеном распореду, прати и оцењује рад и понашање ученика. На настави у блоку, осим у случају када се настава у блоку реализује у виду стручних посета и/или стручних предавања, ученици воде Дневнике рада о обављеној настави у блоку - практичној обуци. Након завршетка наставе у блоку сваки ученик предаје свој Дневник рада предметним наставницима на оцењивање. Приликом предаје Дневника рада ученици предају и потврде о реализованој настави у блоку, оверене од стране компаније у којој су били, са оценом укупних резултата рада од стране додељеног им инструктора – ментора.

5. Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа

Остваривање општих циљева и исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Сталне промене у савременом свету постављају нове захтеве и изискују нов начин гледања на ученике и наставнике и на процес учења и наставе. Како бисмо омогућили ученицима да стичу знања и вештине 21.века, неопходан је помак од наставе у чијем центру је наставник, на наставу у чијем центру је ученик. Ова промена захтева и промену улога и одговорности наставника. Наставник се остварује, не као предавач и испитивач (традиционална улога наставника), него као ментор и стратег наставног процеса (нова улога наставника). У традиционалној педагогији, улога наставника била је пренос знања ученицима а улога ученика да пасивно прима знања. У моделу наставе и учења у 21. веку, наставници постају помагачи, они који промовишу учење у чијем центру је ученик, сарадничко учење и активно учење.

Прва и основна мера за унапређење учења у нашој школи је промена метода и облика рада са ученицима. Коришћење различитих наставних метода у зависности од циљева учења, циљне групе,

доступне технологије и других фактора схватамо као императив времена. Ученик је постављен у позицију да активно учи, истражује и процењује информације до којих долази уз коришћење свих расположивих извора информација. Ученик, уз одговарајућу помоћ наставника, контекстуализује информације кроз практичан рад, вежбање, експерименте и сопствена промишљања, вршњачку размену мишљења и комуникацију. Ученици уместо да слушају и пасивно примају пуно садржаја, сами откривају ствари, и уче да уче. Вештине учења јесу оно што карактерише ученике који су припремљени за све сложенији живот и радно окружење. Оне укључују и креативност и иновацију, критичко мишљење и решавање проблема, комуникацију и сарадњу и дигиталну и медијску писменост; флексибилност и прилагодљивост, иницијативност, лидерство, социјалне и међукултуралне вештине, продуктивност и поузданост, одговорност и самовредновање.

Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, у Електротехничкој школи „Михајло Пупин“, Нови Сад, приказан је табеларно. Општеобразовни предмети су приказани засебно, сваки за себе, док је стручни део приказан по образовним профилима. Табеле се налазе у прилогу и саставни су део Школског програма ЕТШ „Михајло Пупин“, Нови Сад.

Начин праћења и провере остварености исхода

Ученике треба упознати са начинима провере остварености појединих исхода уз јасно разграничење неопходних знања и вештина за нижи и виши ниво постигнућа. Оцењивање вршити кроз усмену и писмену проверу знања, праћење рада на часу и допринос у решавању групних/тимских задатака, праћење критичности и самокритичности кроз изношење мишљења у тимском раду, као и праћење логичког закључивања кроз непосредни разговор са учеником. Практичне вештине процењивати кроз оспособљеност за извршавање постављених задатака, руковање алатом и мерним инструментима, као и способност представљања мерних резултата и анализу. Ученике треба оспособљавати да самостално процењују оствареност предвиђених исхода, али и да процењују оствареност предвиђених исхода других ученика уз одговарајућу аргументацију.

6. Програм допунске, додатне и припремне наставе

У школи се планира организовање допунске, додатне наставе и припремне наставе које су дефинисане структуром радног времена као обавеза за све наставнике.

Допунска настава се организује за ученике који нису на редовној настави били у могућности да савладају градиво и то један час недељно целе школске године.

Додатна настава организује се за ученике који на редовној настави показују изразито занимање за предмет, и који желе да продубе своја знања, један час недељно целе школске године.

Припремна настава се организује за ученике који нису у току школске године савладали градиво и који су упућени на полагање поправних и разредних испита. Ова врста наставе се организује у јуну по завршетку наставне године или у августу пре полагања разредних и поправних испита по избору ученика. Одржава се 10 % од укупног фонда часова за одређени предмет.

Припремна настава за матурски испит организује се за ученике који се припремају за полагање матурских и дипломских испита и то 5 % од укупног фонда часова за одређени предмет.

Припрема ученика за тамичење организују и припремају Стручна већа за ученике који ће представљати школу на такмичењима свих нивоа за сваку школску годину.

7. Програм и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа

<p>Циљ: Развијање способности за решавање проблема, вештина комуникације, оспособљавање за тимски рад, развој ученичке самоиницијативе и предузетничког духа.</p>	
<p>Задаци:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Различити приступи учењу кроз примену разноврсних метода и облика рада са ученицима 2. Ученики постаје активан учесник наставе са циљем да развије самосвесност, самопуздање, иницијативу и предузимљивост 3. Неговање и континуирано развијање широког спектра избора ваннаставних активности 	
<p>Активности: Реализацијом општих циљева и исхода образовања и васпитања, школа обезбеђује наставне и ваннаставне активности.</p>	
<p><u>Наставне активности:</u> наведеним методама развија и унапређује вештина комуникације, активно учење, истраживачки дух, критичко размишљање, ефикасно решавање проблема, ефикасно коришћење различитих извора информација.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Интерактивне и радионичарске методе - Групни облик рада, - Пројект метода, - Тимски рад, - Проблемска метода, - Истраживачка метода - ИКТ метода 	<p><u>Ваннаставне активности:</u></p>
	<p>Секције:</p> <p>Новинарска секција- развија слободу говора и изражавања мишљења.</p> <p>Секција Црвеног Крста- подстиче хуманост и алтруизам</p> <p>Спортске секције- развија тимски дух и промовише здраве стилове живота</p> <p>Драмска секција- развија таленте за глуму и реторику, осећај за естетику и културу</p> <p>Хорска секција- развија тимски дух, таленат за уметничко-музичко изражавање</p> <p>Роботика- развија се тимски дух, унапређују се стручне компетенције</p>
	<p>Предузетничке активности у школи:</p> <p>Ученичка компанија – развијање предузетничког духа и личне одговорности</p> <p>Учешће ученика и њихових наставника у разноврсним конкурсима и пројектима којима се подстиче развијање предузетништва и бизнис етике</p>

	<p>Ученички парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> -подстиче развој слободе говора и изражавања мишљења -развија способности удруживања ради остваривања заједничког циља -развија алертивно понашање и тип комуникације - развија моћ утицаја на кавалитет живота у школи

8. Програм културних активности школе

Активности	Време одржавања	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја активности
Обележавање Дана Михајла Пупина	Октобар	Припрема пригодног програма, изложбе	-координирање -усмеравање активности	тимски рад	-развијање културе памћења и поштовања заслужних личности - развијање моралне свести и система вредности код ученика
Обележавање државних празника који се славе (21.октобар, 8.новембар, 11.новембар, 27.јануар, 17.фебруар, 22.април, 9.мај, 28.јун)	прво и друго полугодиште	Прављење паноа, презентација, организовање изложби, писање реферата	-задуживање ученика -усмеравање активности -презентовање садржаја	рад у групама тимски рад демонстративни истраживачки	-указивање на значај културних и националних вредности - развијање креативности и организационих способности - подстицање вршњачке сарадњеи у учења
Обележавање школске славе – Светог Саве	Јануар	Припрема и извођење приредбе	-израда сценарија за приредбу, рад са ученицима, сарадња са хором или школским бендом	тимски рад	-указивање на значај и дело Светог Саве - упознавање ученика са културно-историјским значајем и наслеђем
Обележавање Дана Школе	Мај	Приредба , изложба ученичких радова	-припремање -усмеравање активности -презентовање садржаја	тимски рад	-неговање поштовања према лику и делу Михајла Пупина - неговање тимског духа и креативности ученика и наставника
Посете позоришту, музеју, архиву, галерији	прво и друго полугодиште	Посете ученика, презентовање	-координисање	тимски рад	-развијање естетских и културних вредности -стицање знања
Испраћај матураната, додела захвалница и признања	Јун	Припрема и извођење приредбе	-задуживање ученика -координирање -усмеравање активности	рад у групама тимски рад	-Награђивање заслужних ученика - неговање културе похваљивања успеха ученика и наставника као подстицај за даљи професионални развој
Формирати Веб редакцију	-	Рад на веб дизајну редакције	- Координирање рада	Раду у групи /тимски рад	- Осавремењивање размене информације у оквиру школе - Промоција рада школе - Развијање ИКТ компетенција ученика

9. Програм слободних активности ученика

Активности	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја активности
Фестивал уличних свирача	Посета ученика	Пратиоци ученика	Тимски организован одлазак	-Упознавање ученика са различитим музички жанровима и културама
Хуманитарне акције	Иницирање, организовање и реализовање активности	Иницирање и координирање акције	Тимски рад	-неговање хуманих вредности и подстицање алтруизма -развијање емпатије и предузимљивости
Концерти школских бендова	Континуирана припрема	Координисање рада и учешће у извођењима	Тимски рад	-неговање културе уметничког изражавања -подстицање талената ученика
Концерти школске клапе	Континуирана припрема	Наставник води клапу и континуирано вежба са ученицима	Тимски рад	-неговање културе уметничког изражавања -подстицање талената ученика
Посета сајмовима, изложбама и сл.	Одлазак ученика у пратњи наставника	Координисање, организација и прати ученике	Тимски рад	-развијање естетских вредности -развијање навике посећивања различитих манифестација
Акција бесплатне поправке за грађанство	Поправка апарата	Иницирање, организација и помоћ ученицима	Тимски рад	-развијање предузетничког духа -рано усмеравање ученика на професионалном плану -развијање одговорности ученика на раду -неговање културе дијалога и поштовања основних норми

				комуникације са клијентима
Друштвено-користан рад у оквиру школе	Учешће у организацији различитих манифестација, други послови у школи	Координирање, помоћ и надзор	Тимски рад	-развијање тимског духа -могућност реституције у васпитном смислу -допринос хуманизацији школског окружења

10. Програм каријерног вођења и саветовања

Активности	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја активности
Планирање активности и израда Плана за важећу школску годину	нема	Предлагање нових садржаја и давање идеја	Тимски организован рад	-увид у тренутне садржаје рада на том пољу и планирање нових
Реализација ЧОС-ва на тему професионалног и личног развоја, кроз радионице, визит карту, зрела личност, израда Каријерног стабла, планирање садашњих и будућих активности, стрес	Учешће у раду на ЧОС-у и радионицама	Одељенски старешина уз подршку тима реализује радионице	Групни рад	-уознавање ученика са основним појмовима каријере и каријерног развоја -уознавање ученика са својим капацитетима и потенцијалима у погледу каријерног развоја -упућивање ученика у значај целоживотног учења за развој каријере
Информисање ученика о могућностима извођења факултативне практичне наставе и могућностима запослења у фирмама који траже профиле радника у нашој школи	Истраживање тржишта	Информисање ученика, разговор са представницима фирми	Тимски рад	-повезивање школе и потенцијалних послодаваца -јачање свести код ученика о значају развоја професионалних компетенција
Израда кутка на сајту школе за информације о фирмама код којих се	Учешће у раду тима	Сарадња тима са Веб секцијом	Тимски рад	-добра и благовремена информисаност ученика

ученици могу запослити или волонтирати				
Планирање каријере и улазак у свет рада, самопроцена и вештина представљања личних карактеристика, разговор са послодавцем, тражење информација значајних за професионално образовање и тражење посла, писање радне биографије	Учешће у раду тима и у групама на часовима грађанског васпитања и предузетништва	Координисање, организација и прати ученике	Тимски рад	-јачање компетенција у комуникацији, пласирања свог знања и вештина на тржишту рада
Учешће у пројектима и конкурсним везаним за подстицање предузетничког духа и формирање ученичких компанија	Истражују, анализирају, и пишу пројекте	Иницирање, организација и помоћ ученицима	Тимски рад	-развијање предузетничког духа -рано усмеравање ученика на професионалном плану -развијање одговорности ученика на раду -неговање културе дијалога и поштовања основних норми комуникације са клијентима
Професионална оријентација – тестирање и саветовање	Учествују у тестирању и интервјуу	ПП- служба тестира и саветује	Тимски рад	-помоћ ученицима при избору факултета
Учешће на Сајму образовања, Дан отворених врата, гостовање и	Ученици учествују у организацији активности	Наставници учествују у организацији активности	Тимски рад	-развијање вештина за промоцију школе -развијање креативности ученика за нове идеје

презентација виших и високих школа у нашој школи				
--	--	--	--	--

11. Програм заштите животне средине

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на развој еколошке свести ученика, свести о важности очувања природних ресурса, значаја одрживог развоја, као и развој моралних принципа ученика у односу на природу и окружење.

Очување природних ресурса обухвата упознавање са коришћењем и рационалном употребом ресурса у области енергетике.

Активности	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја активности
Друштвено користан рад ученика	Уређење школског дворишта, кабинета, учионица, панона, израда наставних учила	Организација и надзирање активности	Тимски организован рад	-допринос у унапређивању услова живота у школи -могућност реституције као васпитне мере
Обележавање светског дана заштите животне средине 5.Јун	Прикупља материјал, прави паное, презентације, истражује, учешће у акцијама локалне заједнице	Организује, надгледа и помаже ученицима	Групни рад	-јачање свести о значају екологије -подстицасе ученика на акцију
Сакупљање старе хартије и уџбеника, прикупљање електронског отпада	Сакупљају матерјал	Сакупља материјал	Тимски рад	-подстицање ученика на учешће у еколошким акцијама
Учешће школе у пројектима везаних за обновљиве изворе енергије	Учешће у раду тима	координатор	Тимски рад	-подстицање истраживачког духа -упознавање са новим алтернативним изворима енергије

12. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програме превенције других облика ризичног понашања и програм заштите од дискриминације

Програма заштите ученика од насиља је осигурати безбедне и оптималне услове за несметан боравак и рад у школи, као и заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања ученика.

Програм је сачињен на основу Националног плана акције за децу, Закона о основама система васпитања и образовања, Закона о средњој школи као и Општег и Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.

Ради успешног спровођења овог Програма потребна је интензивна и континуирана сарадња школе, органа локалне самоуправе, полиције, центра за социјалну заштиту, правосуђа и невладиних организација.

Општи циљ програма заштите деце од насиља је унапређивање квалитета живота ученика применом следећих мера:

1. мере превенције (стварање безбедне средине)
2. мере интервенције

Мере превенције:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања (теме за ЧОС, организовање радионица, хуманитарних акција, оплемењивање школског простора)
- подизање нивоа свести о важности пријављивања (одељенским старешинама, помоћницима директора, дежурном наставнику, директору), сваког облика насиља као и свих ситуација које могу угрозити безбедност ученика у школи
- награђивање ученика за алтруистичко понашање и постигнуте резултате у свим областима живота и рада школе

Мере интервенције:

Интервентну активност представља заправо процедура и поступци интервенције у заштити ученика од насиља.

Важно је истаћи да је свака особа запослена у школи која има сазнања о насиљу, злостављању и занемаривању у обавези да реагује. Кораци у интервенцији су обавезујући за све.

Тим за заштиту ученика од насиља координира свим поступцима наведеним у овом програму. Такође прикупља и на сигурном месту чува документацију о случајевима насиља.

План превенције других облика ризичног понашања:

У току септембра и октобра месеца планирана су предавања – радионице у одељењима првих разреда на тему превенције наркоманије, алкохолизма, игара на срећу и насиље засновано на родној припадности. У одељењима других разреда планирана је реализација предавања односно радионица на тему превенције електронског насиља и превенција репродуктивног здравља младих. Реализација ових радионица одвијаће се у сарадњи са Саветовалиштем за младе града Новог Сада.

У току новембра и децембра месеца у сарадњи са Јазас-ом биће реализоване радионице на тему превенције АИДС-а.

У старијим одељењима трећег и четвртог разреда активности ће бити усмерене на теме које подстичу зрелост, одговорност и професионални развој личности (теме: Зрела личност, тестирање проф. Интересовања и саветовање, Спремност за брак и породицу и предавање на тему Деструктивне секте на нашим просторима, „Етикетирање“ у вршњачким групама).

Реализоваће се и већи број ЧОС-ева на ту тему.

Школски полицајац такође планира посету свим одељењима првог разреда на тему безбедности.

Активности	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја активности
Пријем првака и њихових родитеља - упознавање са правилима рада, понашања у школи;	Усвајање садржаја кодекса понашања школе, доношење правила понашања на нивоу одељења	Руководи активностима	Групни рад	-ученик зна шта је дозвољено и шта није дозвољено -јачање осећаја безбедности у школи
родитељски састанци на тему превенције насиља или организовање ванредних састанака у случајевима насиља	нема	Организује	Групни рад	-јачање компетенција родитеља у превенцији насиља -јачање свести о значају улоге родитеља у превенцији - јачање сарадње између школе и породице
ЧОС-еви на тему превенције свих облика насиља	Учествују у радионицама или израда презентација	Координира и иницира активности	Групни рад	-подстицање ученика на конструктивно решавање конфликта -подстицање ученика на благовремено и адекватно реаговање у проблемима -подстицање изградње поверења међу вршњацима и у релацији ученик-школа
састанак Тима за заштиту ученика; уочавање „критичних“ одељења или група	Учешће у раду тима	координатор превентивне мере у спречавању евентуалних проблема уризицим	Тимски рад	-благовремена превенција и реакција и спречавање ескалације насиља

ученика са којима ће се посебно радити		групама израда акционих планова за одељења или индивидуе		
посета школског полицајца у одељењима;	Усвајају нова сазнања везаних за закон о одговорности малолетника	Школски полицајац уз подршку ПП-службе држи час	Тимски рад	-уознавање са законским регулативима -превенија свих облика резичног понашања
организовање радионица односно предавања у сарадњи са Саветовалиштем за младе за превенцију резичних облика понашања	Учествују активно на превањима и у раду радионица	Прати активности	Групни рад	-уознавање са свим релевантним информацијама везаних за резичне облике понашања, здраве стилове живота и исхране

13. Програм школског спорта

Спортска активности	Носиоци активности	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја активности	Временски оквир активности
Кошарка	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Тактичке и техничке варијанте за уигравање екипе за такмичење.	Од III недеље децембра до III недеље марта
Одбојка	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Уигравање екипе, тактичке припреме за такмичење.	Од V недеље новембра до III недеље фебруара
Рукомет	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Основни елементи игре и уигравање тактичке комбинације за такмичење.	Од IV недеље октобра до II недеље децембра
Фудбал	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Уигравање основних тактичких варијанти за такмичење	Од II недеље марта до III недеље маја
Атлетика	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Технике трчања (100м, 200м и 300м), ниски и високи старт, скок у даљ згрчна техника, скок у вис, маказице техника, бацање кугле исправном техником, познавање правила, припрема за такмичење	Од недеље септембра до III недеље маја
Гимнастика	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Увежбавање датих вежби на справама и партеру за школска такмичења	Од III недеље фебруара до IV недеље марта
Стони тенис	Професори и ученици	Часови физичког васпитања и секције	Основни елементи технике, форхенд, бекенд, школски сервис, основни став, основна кретања и неопходна правила, уигравање за такмичење	Од II недеље октобра до IV недеље новембра

14. Програм сарадње са локалном самоуправом

Циљ програма је унапређење и употпуњавање свих едукативних и превентивних активности које школа предузима са циљем очувања менталног и физичког здравља свих ученика и запослених, и побољшања квалитета образовно-васпитног рада у школи. Ови циљеви се остварују следећим активностима:

- Укључивање у Унију ученичких парламената
- Сарадња са локалним Канцеларијама за младе
- Организовање спортских манифестација и догађаја
- Сарадња са Саветовалиштем за младе
- Учешће у кампањама промоција здравих стилова живота
- Сарадња са домом здравља Нови Сад
- Сарадња са МУП-ом Нови Сад
- Са омладином ЈАЗАС-а
- Сарадња са школом за основно и средње образовање „Др Милан Петровић“
- Сарадња са Дечијим селом у Сремској Каменици
- Сарадња са другим основним, средњим школама, као и високо образовним установама
- Сарадња са Ватрогасном службом у Новом Саду (обука запослених)
- Сарадња са Центром за социјални рад
- Сарадња са Установама културе града Новог Сада- позориште, биоскоп, трибине, културни центар Нови Сада (радионице, изложбе, представе, трибине)
- Сарадња са Црвеним крстом (едукација младих првој помоћи, едукација наставника првој помоћи, такмичења из прве помоћи, подстицање волонтерског рада)
- Сарадња са Заводом за трансфузију крви (ученици и наставници учествују у акцији добровољног давања крви)
- Сарадња са предузећима у окружењу (пошта, Енерготехника Јужнобачка, Струја, приватни сервис и радионице, Позитив...)

15. Програм сарадње са породицом

Сарадња са породицом у току школске године се одвија континуирано преко одељенских старешина у сарадњи са ПП- службом.

Сарадња тече преко родитељских састанака и индивидуалних разговора, тематских предавања намењених родитељима.

ПП- служба такође учествује у раду Савета родитеља те на тај начин укључује родитеље у активности школе и омогућава им да учествују у доношењу одлука око безбедносних, наставних, ваннаставних, организационих и финансијских питања ради унапређивања квалитета образовања и васпитања.

Ради праћења успешности програма, школа односно Тим за самовредновање, организоваће анкетирање родитеља на теме дефинисане од стране Тима за самовредновање. Анкетирање ће се вршити анонимно како би било објективно. Резултати у виду извештаја такође су јавни и као такви биће обелодањени на састанцима Савета родитеља.

У току остваривања сарадње са породицом и решавања проблема унутар породице, школа тесно сарађује са Центром за социјални рад и укључује их уколико се за то покаже потреба. Тим за инклузију у сарадњи са одељенским старешинама, наставницима и родитељима такође иницира помоћ социјално и материјално угорженим ученицима односно породицама. Школа се, иако слабих финансијских могућности, труди да помогне организовањем низа хуманитарних акција као и прикупљањем материјала од донаторства приватних физичких лица.

Овим програмом школа треба да подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

16. Програм излета и екскурзија

Циљ екскурзије и излета

Циљ екскурзије и излета је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије и излета

Задаци екскурзије и излета су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Носиоци реализације: Носиоци припреме, организације и извођења програма екскурзије су директор школе, стручни вођа, одељењски старешина или други наставник, који је најмање једну годину изводио наставу у одређеном одељењу и кога одреди директор установе. Стручног вођу путовања одређује директор школе.

Одељењски старешина обезбеђује организационо-техничке услове за извођење путовања и координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика.

Стручни вођа путовања припрема и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја. Стручни вођа путовања бира се из реда наставника који остварују наставни план и програм. Изузетно, ако се екскурзија организује за највише две групе ученика, стручни вођа пута може бити и одељењски старешина или други наставник.

За време трајање екскурзија и излета, од поласка до повратка у Нови Сад, забрањено је поседовање и употреба алкохолних пића, наркотика, оружја и сл, изазивање и учествовање у нередима, тучама и крађама и свако непримерено понашање. Кршење ових забрана значи тежи дисциплински прекршај који повлаи одговарајућу дисциплинску меру од стране директора школе и наставничког већа, а ученик може бити и раниј удаљен са екскурзије и излета.

Забрањено је самовољно напуштање екскурзије и излета или одвајање од групе приликом посета.

За време трајања екскурзије и излета морају се поштовати норме пристојног понашања на свим местима које ћемо посетити. У музејима, археолошким локалитетима, црквама, манастирима и фирмама забрањено је пушење, употреба мобилних телефона и музичких уређаја, трчање и кретање у непристојној одећи.

У хотелу се мора поштовати кућни ред. Забрањен је боравад у туђој соби без сагласности и присутности оних којима соба припада. Све вредније ствари треба предати на чување управи хотела. За њихов нестанак сами ћете сносити одговорност. Лична документа се морају добро чувати.

За сваки прекршај или учињену штету одговара починилац морално, материјално и кривично. Ако се не утврди починилац, штету учињену у соби плаћају солидарно корисници собе, а штету ван собе плаћају солидарно сви ученици на екскурзији или излету. За време превоза забрањено је пушење у аутобусу, прљање и наношење штете опреми аутобуса.

У случају било какве опасности одмах треба обавестити одељенског старешину или вођу екскурзије и излета.

Својим потписом сваки ученик и родитељ потврђује да је упознат са правилима понашања на екскурзији или излету и да ће их поштовати.

Предлог трајања екскурзија или излета:

Разред	Време реализације	трајање
Први	Пролећни распуст	1 дан
Други	Пролећни распуст	до 5 дана
Трећи	Пролећни распуст	до 5 дана
Четврти	Пролећни распуст	до 5 дана

17. Програм безбедности и здравља на раду

У циљу заштите и здравља деце – ученика и запослених у ЕТШ „Михајло Пупин“, током 2017.г. решени су бројни проблеми из области БЗР-а, безбедности и здравља на раду и ЗОП-а заштите од пожара и тиме је испуњен део обавеза које произилазе из Закона о безбедности и здравља на раду („Сл. Гл.РС“ бр 101/05 и 91/15) и новог закона ЗОП-а заштите од пожара, као и прописа донетих на основу њих. Међутим, остао је и део нерешених проблема из законских области.

Пожељно је урадити нову комплететну **реконструкцију електроинсталација са шемама развода** изведеним стањемелектроразводних орманима и утичницама на локацији у ул. Футошка бр.17 и Школска бр.4. за шта ће нам бити потребна финансијска помоћ надлежних институција. Остаје нам да током 2018 г. отклонимо уочене недостатке, ако нам новчане и друштвене околности помогну у реализацији.

Објашњење: наведено се ради на основу „Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивање услова радне околине“ („Сл. Гл.РС“ бр 102/15) и на основу (Правилника о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона“ („Сл. Лист СФРЈ“ бр 153/88 54/88 и „Сл. Лист СРЈ“ бр. 28/95).

Тражићемо обавезно писаним путем финансијску помоћ надлежних институција за реализацију наведеног а према трошковима који су били у 2016 .г. на локацији Футошка бр.17 и Школска бр.4

Приоритет је обезбеђење стручних налаза не старијих од 36 месеци, овлашћених установа о поступку прегледа и провере **опреме за рад и испитивању услова радне околине** запослених а тиме и ученика за обе локације школе на :

- **Штетности микроклиме лети**- температура, влаге брзине струјања ваздуха у радним просторима за обе локације рада засебно (локацијеу ул. Футошка бр.17 и Школска бр.4).
- **Штетности микроклиме зими**- температура, влаге, брзине струјања ваздуха у радним просторима за обе локације рада засебно (локације у ул. Футошка бр.17 и Школска бр.4).
- **Штетности квалитета осветљености** у радним просторима за обе локације рада засебно (локацијеу ул. Футошка бр.17 и Школска бр.4).
- **Штетности нивоа буке** у радним просторима за обе локације рада засебно (локацијеу ул. Футошка бр.17 и Школска бр.4).
- **Штетности гасова и прашине** у радним просторима за обе локације рада засебно (локацијеу ул. Футошка бр.17 и Школска бр.4).

Доносиће се одлуке о измени и допуни:

- „Правилника о организацији и систематизацији послова и радних места у средњој електротехничкој школи“у којима ће се појавити овде наведени реални описи послова и потребни здравствени услови запослења везано за радна места наставника практичне наставе који раде по потреби показне вежбе пењања и силажења ученицима смера Монтер ТК мрежа
- Донеће се Анекси уговора о раду извршалаца на тим радним местима у којима ће се појавити реални описи послова и потребни здравствени услови запослења.
- Донеће се одлука о измени и допуни Акта о процени ризика којом ће се радна места наставника практичне наставе за практичну демонстрацију обуке ученицима смера Монтер ТК мрежа прогласити са повећаним ризиком.
- По изради и верификацији наведене документације, извршиоце на овим радним местима послаћемо са законским упутима, личном картом-заспослени/ђачком књижицом у овлашћењу медицину рада, ради провере способности рада на висини.

За оне који су здравствено способни, израдићемо и попунити верификовати нове:

- Законске Обрасце бр. 6, са радом на висини
- Набавићемо им потребну атестирану ЛЗО-личну заштитну опрему са гаранцијом, упуствима и сертификатима, у складу са препоруком измењеног и допуњеног акта процене ризика за то радно место.
- Попунићемо и верификовати реверсе ЛЗО
- Попунићемо и верификовати тестове БЗР-а за рад на висини
- Заједнички се морају израдити и истаћи упуства за рад на висини у смислу прописа БЗР-а
- Набавићемо и користити атестирану заштитну мрежу (испод бандера и сл.), при раду на висини, с која би задржала извршиоца (ученика или наставника практичне наставе), при евентуалном паду са висине.

- Запослени наставници практичне наставе који не прођу лекарски преглед за рад на висини, морају добити понуду за друго радно место.

Све наведено важи и за ученике који требају практично да се уче раду на висини, морају имати лекарски извештај да су способни за рад на висини.

18. Програм за одрживи развој школе

У оквиру агенде глобалног образовања 2030 УНЕСКО је за југоисточну европу објавио публикацију „Образовање за одрживи развој: циљеви учења“.

Образовање за одрживи развој је уграђен у курикулум наше средње стручне школе, као део појединих наставних предмета и међупредметна компетенција. У оквиру нашег школског програма одрживи развој обухвата три перспективе: социо-културну, еколошку и економску перспективу. Иако се појам одрживог развоја најпре везује за заштиту животне средине, у наш школски програм га уводимо по мултидисциплинарном концепту како би повезали велики број различитих области као што су друштвени развој, свест о коришћењу срединских реурса, научно истраживање, економско и привредно планирање.

У школи се планирају и реализују различите ваннаставне и ваншколске активности који би требало да допринесу остваривању исхода образовања за одрживи развој.

Школа би дала свој допринос кроз:

- Хуманитарне акције
- Акције сакупљања старе хартије и другог рециклажног материјала
- Подизање свести о важности здраве средине кроз радионице
- Учешће у научном пројекту везаног за обновљиве изворе енергије
- Учешће у пројектима везаних за економска питања везаних за одрживи развој
- Планирано је формирање тима који би радио на стварању подстицајнијег и лепшег школског окружења
- Сарадња са локалном управом у пројектима ван школе (учешће у волонтерском раду, акције озелењавања градске површине, учешће у активностима покрета Горана...)

Питања везана за одрживи развој школе могу бити и предмет испитивања тима за самовредновање, те је планирано да се и то спроведе.

Васпитно-образовни циљ наше школе ће бити формирање личности ученика који ће имати развијену свест, да задовољавање потреба човечанства без угоржавања могућности и природних потенцијала за наредне генерације, мора бити приоритет свих будућих грађана.

19. Ученички парламент

Ученички парламент омогућава ученицима демократски начин удруживања ради заступања интереса свих ученика у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу. Законом је предвиђено да Ученички парламент даје мишљење и предлоге стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање; разматра однос и сарадњу ученика и наставника...

Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Чланови парламента бирају председника. Парламент бира два представника ученика који учествују у раду проширеног сазива школског одбора. Програм рада парламента саставни је део годишњег плана рада школе. Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената.

Ученици се кроз програм рада ученичког парламента оспособљавају да:

- идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке;
- одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима;
- схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани;
- за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
- за формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији...

20. Програм образовања одраслих

У Електротехничкој школи „Михајло Пупин“ , Нови Сад, школују се и ванредни ученици и то у следећим образовним профилима:

Образовни профили за ванредне ученике петог степена

Аутоелектричар – специјалиста

Електротехничар специјалиста за комутационе уређаје

Електротехничар специјалиста за телекомуникационе мреже

Електротехничар специјалиста за аутоматику

Електротехничар специјалиста за медицинске уређаје

Електротехничар специјалиста за рачунарску опрему

Електроенергетичар за мреже и постројења

Електроенергетичар за електричне инсталације - специјалиста

Електроенергетичар за машине и опрему - специјалиста

Електроенергетичар за термичке и расхладне уређаје – специјалиста

Образовни профили за ванредне ученике четвртог степена

Електротехничар аутоматике

Електротехничар за електронику на возилима - оглед

Електротехничар енергетике

Електротехничар за термичке и расхладне уређаје

Електротехничар процесног управљања

Техничар мехатронике - оглед

<p>Електротехничар рачунара</p> <p>Електротехничар електронике</p> <p>Електротехничар телекомуникација</p> <p>Електротехничар телекомуникација - оглед</p> <p>Електротехничар мултимедија</p>
<p>Образовни профили за ванредне ученике трећег степена</p>
<p>Аутоелектричар</p> <p>Електроинсталатер</p> <p>Електромеханичар за термичке и расхладне уређаје</p> <p>Монтер телекомуникационих мрежа</p>

21. Програм унапређења материјално техничких услова

Активност	Носиоци	Потребна средства и послови
Отварање рачунарских кабинета	Управа, наставници, ученици, домари	<ul style="list-style-type: none"> – Претворити постојећу учионицу у кабинет (инсталатерски, столарски и молерски радови) – Обезбедити донацију у опреми – Обучити наставнике – Инсталирати опрему и пустити је у рад
Отварање мултимедијалног кабинета за српски језик и књижевност	Управа, наставници, домари	<ul style="list-style-type: none"> – Инсталатерски и молерски радови – Набавка мултимедијалне опреме – Инсталирати опрему и

		пустити је у рад
Санација пода у фискултурној сали С2	Управа школе	Путем јавне набавке
Контрола стања наставних средстава по кабинетима и учионицама	Управа школе и наставници координатори	<ul style="list-style-type: none"> – Одређивање наставника координатора – Припрема документације – Попис и контрола стања по кабинетима и учионицама
Модернизација опреме за рад на вежбама и практичној настави(израда наставних макета)	Предметни наставници, управа школе	<ul style="list-style-type: none"> – План израде наставних средстава – Набавка материјала – Обука наставника – Писање приручника
Пројекат школске алармне централе за потребе практичне наставе	Ардуино секција, предметни наставници	<ul style="list-style-type: none"> – Дефинисање пројектног задатка – Набавка материјала – Израда макета и тестирање система
Климатизација зборнице и свечане сале	Управа школе	Донације или захтев према локалној управи

Стручни актив за развој Школског програма

1. Ана Лојаничић – Фехер – педагог
2. Данијела Нећак – психолог
3. Драган Ђорђевић – наставник
4. Саша Скоко – наставник
5. Јелена Хорстман – наставник
6. Мартина Јањанин – наставник
7. Јасна Скомрак – наставник
8. Радомир Исак – наставник
9. Сања Бјелић – наставник
10. Александар Ђурђевић – наставник
11. Тијана Вукмировић – наставник